

В УКРАЇНІ

(З повідомлень УНІАР)

Київ, 26-го грудня. — Тут розпочав працю перший з'їзд суддів України. До учасників з'їзду звернувся Президент України Леонід Кравчук. З доповіддю на з'їзді виступили голова Верховного Суду України Якименко та міністер юстиції України Бойко. Вирішено винести на розгляд з'їзду єдине питання — про компетенцію судової влади.

Київ, 26-го грудня. — Тут відбулися засідання організаційного комітету конгресу українців. Він пройде 22—23-го січня 1992 року в Києві. У конгресі мають взяти участь українці, які мешкають за межами України, а також представники різних областей республіки. На конгрес прибуде багато гостей. Тільки Товариство „Україна“ запрошує представників 30-ти своїх осередків на території колишнього СРСР. Темі виступів, на думку організаторів, повинні охопити різні аспекти історії, економіки, релігійного життя України, проблему еміграції, розвитку української культури і збереження етносу.

Київ, 26-го грудня. — У Спілці Письменників України відбулася презентація добровірного Фонду „Літературна скарбниця“, який створено для допомоги талановитим літераторам. Фонд „Літературної скарбниці“ складатимуться з пожертв приватних осіб, з внесків підприємств, фірм, громадських організацій і відратувань від прибутків торгових „Слов“, які і започаткувало Фонд.

Житомирщина. — 25-го грудня представники британського „Червоного хреста“ подарували медикам Житомирської області пересувний діагностичний комплекс. Експрес-лабораторія дає змогу швидко дізнатися про стан здоров'я людини, що всебічно обстеження жителів північних районів області, що потерпіли від катастрофи на ЧАЕС.

Закарпаття, 24-го грудня. — Поздоровлення з Різдвом почули в телевізії рідною мовою німці Закарпаття. Це передача обласної

студії телевізії „Wort und Bild aus dem Transkarpatien Ukraine“. Кількість німецького населення становить приблизно 4,000 тобто менше відсотка від загальної кількості населення області.

Луганське, 28-го грудня. — Луганське обласне радіо передало інтерв'ю з народними депутатами України Володимиром Дорофеевим, Едуардом Дідоренком та іншими, в якому вони повідомили про радіоактивне забруднення деяких районів області. Було зазначено, що Облрада, знаючи про це, не інформує населення, щоб не давати людям відповідних підказок. У статті, надрукованій 28-го грудня в органі Облради „Наша Газета“, заступник голови обласного комітету, колишній партпартійник, Юрій Подколзін спочатку запевняв, що на Луганщині все гаразд, а в кінці статті признається, що все ж таки 11-го грудня на сесії ВР України міністер у справах Чорнобиля Готовиць оголосив результати дослідження території ряду областей України. Інформація Готовиць свідчить про те, що на Луганщині є плями з щільністю забруднення цезієм-137 понад встановлену норму в Антрацитівському, Новоайдарському, Перевальському і Слобожанському районах. Подавши це, Ю. Подколзін одразу ж зазначає, що ці дані потребують ретельної перевірки протягом 1992 року. Слід зазначити, що, згідно з новим законодавством, зона посиленої радіоактивної контролю вводить при щільності забруднення ґрунту цезієм 1-5 юрі на квадратний кілометр — у зазначених районах показник дорівнює одиниці. Зовсім недавно під керівництвом того ж Подколзіна в колишній компартійній газеті „Луганська Правда“ піддавалася критиці перша на Луганщині екологічна газета „Бумеранг“, яка вперше підняла проблему виплати екологічної компенсації (так званих „гробових“).

УКРАЇНА ДОМОВЛЯЄТЬСЯ ПРО НАФТУ З КУВАЙТОМ

Київ (УНІАР). — У вівторок, 31-го грудня, кореспондент „Евроікс“ на Близькому Сході повідомив, що представник Уряду України веде переговори у Кувейті щодо можливості закупу там нафти.

Українські та кувейтські експерти підраховували суму

товаро-обмінної угоди. Передбачається, що Україна постачатиме Кувейтові металобрухт та іншу вторинну сировину, а також деяку продукцію машинобудування. Підписання такої угоди могло б покласти край монополії Росії на постачання нафти.

Товарообмін не виходить на користь Закарпаття

Ужгород (УНІАР). — На Закарпатті обговорюється концепція самоврядування. Різні організації — Товариство карпатських русинів, Ліга національностей та інші, — які є прихильниками цієї ідеї, оприлюднили декілька проектів самоврядування. Створено також комісію, серед членів якої є керівники колишніх компартійних структур і члени обласного комітету.

У газеті „Закарпатська Правда“ з 20-го грудня доктор економічних наук Іван Мешко оприлюднив дані про останні результати обміну товарами на Закарпатті. У 1989 році з області за товарообмінними угодами вивезено товарів на 26,868 мільйонів інвалютичних карбованців, а ввезено 21,824. По-

зитивне сальдо для західних партнерів складає щонайменше 4,974,000 інвалютичних карбованців. Це означає, що Закарпаття експортує такі країни, як Угорщина, куди вивезено товарів на 12,120,000, ввезено natomiast на 10,062,000 інвалютичних карбованців. До Чехословаччини вивезено товарів на 10,496,000 інвалютичних карбованців, а ввезено товарів на 7,150,000 інвалютичних карбованців. Більшість вивезеної продукції складає сировина — 75,8 відсотків.

Цікаве спостереження: взуттєве обсяження, яким керує народний депутат Іль яшевич, виробляє вісім пар взуття на душу населення, що є 2,5 рази більше, ніж у Чехо-Словаччині.

Пасейк святочно відзначив вислід Референдуму

Пасейк, Н. Дж. — Тут в неділю, 15-го грудня, в Українській Католицькій Церкві св. Миколая відбулася після Служби Божої святочна церемонія з приводу вислуду референдуму 1-го грудня в Україні і визнання незалежності України. Окремий Малебен в наміренні українського народу відслужив парох української католицької церкви о. Гліб Лончін, Чину Студитів, і повідомив присутніх, що такі в церкві відбувається відзначення незалежності України.

Серед почесних гостей були посол України до ООН Геннадій Удовенко, сенатор Френк Лотенберг, посолник Клифтона Джеймс Анзалді, парох української

православної церкви о. Юрій Галиця, головний представник Українського Народного Союзу Ульяна Дячук, голова Відділу УККА в Пасейку Ярослав Федун і його заступник адвокат Константин Ваньо, який провадив програму.

Першим забрав слово Г. Удовенко, який говорив про новий уклад сил в колишньому СРСР, а це Співдружність Незалежних Держав. Другим забрав слово сенатор Ф. Лотенберг, який пригадав як довго вже сердечно співпрацює з українською громадою і тепер радий, що доля українців обернулася у такий успіх. Він також згадав, що особливо добре знає українську громаду цієї околиці, бо сам з неї походить.

Посадник Клифтона Дж. Анзалді у своєму слові навізав до щорічних проклятих з приводу Дня Незалежності України 22-го січня, які він підписував та відчитував на окремих церемоніях з того приводу.

На закінчення цих відзначень слово забрав Я. Федун, який подякував всім гостям за присутність та за їхні щирі слова. К. Ваньо провадив програму в англійській мові і такою висловлювався доповідачі. Я. Федун дякував українською та англійською мовами.

ДЖ. БРИТТАН ВІСТУПАТИМЕ В УКРАЇНІ

Ляс Вегас, Нев. — Як повідомляє щоденник „Ляс Вегас Сан“ українська пісьмкарка Джой Бриттан разом з іншими виконавцями американської народної музики вже від 7-го грудня 1991 року надає тяжкево півночній програмі через київське радіо. Радіостанція у Ляс Вегас КФМ—ФМ 102 заключила відповідну угоду з українським правлінням щодо такої постійної передачі, тому що, як пише щоденник з Ляс Вегас, в Україні є велике зацікавлення такою музикою.

Зацікавлення є особливо співом Дж. Бриттан тому, що вона як українка третього покоління виконує українські пісеньки, а її пісні на стрічках вже від кількох років відомі в Україні і передачі „Голосу Америки“.

Співачка, як інформув Рік Сасс, американський посередник цього нового задуму, має вже заплановану шістьтижневу туру з виступами у 27-ох містах України у травні 1992 року. Дж. Бриттан вже від кількох років постійно виступає на станції КФМ у Ляс Вегас.

Україна внесла прохання про приступлення до Монетарного фонду

Вашінгтон. — Агентство Ассошіейтед Пресс повідомляє, покликаною, очевидно, на достовірні джерела, що Україна поробила усі заходи, щоб її прийняли в членство Міжнародного валютного фонду і якщо прохання України буде позитивно покладене, вона стане першим членом цього фонду з-поміж міжнародно визнаних держав світу, які були ініціаторами повалення Советського Союзу і створення Співдружності Незалежних Держав. Поки що членами цього фонду є тільки три прибалтійські держави, Литва, Латвія й Естонія, але ще жодна з держав СНД не є членом Монетарного фонду.

Колішній Советський Союз ще кілька місяців тому також вніс був прохання про прийняття в членство, але у зв'язку з тим, що СС-СР більше не існує, колишній советський республіки, а тепер незалежні держави, повинні поновити прохання вступу на індивідуальній базі.

Кореспондент згаданого пресового агентства Карл Гартман підкреслює, що членство в ММФ може забезпечити нововідновленню країнам кредити на більйони доларів, при передумові, що вони будуть дотримуватися і виповняти економічну програму, визначену спеціалістами фонду.

Вступ у членство ММФ також автоматично забезпечує членським державам вступ до Всесвітнього банків, який, якщо йдеться про фінансові спроможності, є

ще сильнішою установою від Міжнародного монетарного фонду.

Обі ці організації мають 156 членів-держав, кожна з яких вносить свій вклад у зріст цієї міжнародної установи, яка в минулому вже допомогла не одній країні економічно стати на власні ноги. Найбільший вклад до цього фонду вносять багаті економічно держави світу, в першу чергу члени „великої сімки“, зокрема ЗСА. Очевидно, вони мають там найбільший вплив. Не треба отже дивуватися, що головна квартира обидвох потужних фінансових установ знаходиться у Вашингтоні, а американці користуються рішенням голосом в усіх справах, а також у справах прийняття в членство.

Групи спеціалістів Міжнародного Фонду відповіли вже Україні недавно і побували також в інших колишніх республіках.

Спочатку прохання України про приступлення в членство буде розглядати дирекція фонду, яка складається з представників членських держав. Керівництво також встановлює висоту членського внеску, від якого потім залежатиме розмір економічної, в першу чергу фінансової, допомоги з цього фонду.

Уряд України висловив надію, що Уряд ЗСА підтримає прохання Києва про приступлення в членство ММФ тим більше, що між Україною і ЗСА наладнюються добрі і дружні політичні та економічні відносини.

У СВІТІ

В НЕДІЛЮ, 29-го грудня 1991 року, до Пномпеню, Камбоджа, літаком з Бангкоку вернувся лідер „червоних хмерів“ Кріу Самфан, якого місяць тому обурені камбоджійці вигнали з країни. Оскільки „червона хмери“ досі є значною силою, уряд Камбоджі й ООН вважають за необхідну їхню участь в новому керівництві і намагаються гарантувати безпеку для Самфана, однак мешканці Пномпеню не можуть забути, що саме „червоні хмери“ за декілька років свого правління знищили мільйон громадян цієї невеликої країни.

ЗА ОБСЯГОМ зовнішньої заборгованості на третє місце, після Бразилії і Мехіко, вийшла Індія. На кінець 1991 року її борг іншим державам і міжнародним фінансовим організаціям становив 70 бл. дол.

ДО БУЕНОС АЙРЕСУ приїхала для оздоровлення група дітей з України, що постраждали від чорнобильської атомової катастрофи. Відомий аргентинський футболний клуб Бока Хуніорс надав у їхнє розпорядження свій спортивний комплекс.

В НЕДІЛЮ, 27-го грудня 1991 року, громада свангелістських християн-баптистів Москви відбула першу Службу Божу в своєму домі молитви, в якому раніше розміщувалася кіностудія „Діафілм“.

НА ВИБОРАХ президента Узбекистану, які відбулися в неділю, 29-го грудня 1991 року, 86 відсотків виборців віддали свої голоси за Іслама Карімова. Його конкурент, голова Демократичної партії Ерк Салай Мадамінов дістав тільки 12,3 відсотка голосів.

В ПОНЕДІЛОК, 30-го грудня 1991 року, танкова колона азербайджанських військ вийшла на околиці Степанакерту й почала масований обстріл міста. Один з набоїв виліт в будинок шпиталю, є вбиті і ранені. Виконком Ради народних депутатів Нагірно-Карабахської республіки звернувся до ООН, Європейської спільноти, Співдружності Незалежних Держав з просябою про припинення бойових дій азербайджанських військ проти вірменського народу.

В ПОНЕДІЛОК, 30-го грудня 1991 року, в одному з найбільшій мусульманських районів ливанської столиці вибухнуло авто. У висліді зруйновано чотири житлові будинки, понад 30 осіб вбито, щонайменше 120 ранено. За кількістю жертв цей терористичний акт у Бейруті є винятковий. Поки що жодна з організацій не взяла на себе відповідальності за цей вибух.

ДЕСЯТКИ ВИЩИХ воєнних чинів іракської армії, звинувачених у спробі повалення Саддама Гуссейна, страчено в останні тижні в Іраку. Серед страчених — бригадні генерали Машан Файсал і Абдель Рагман Ібрагім.

В АЛЬЖИРІ У ПАРЛЯМЕНТСЬКИХ виборах переміг Фронт ісламського порятунку, який сповідує лозунги іранських фундаменталістів.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ повідомили, що Мати Тереса з Калькутти, відома в цілому світі самаританка, важко занедужала та знаходиться в лікарні в місцевості Сан Дієго у Каліфорнії. Ця 81-річна римо-католицька монахиня занедужала в Тігуана, Мехіко, де вона перебувала на відвідинах місцевої станиці Місіонарок милосердя, організації, яку вона очолює. Після занедужання її негайно перевезено до ЗСА, де вона є під опікою лікарів у клініці Скріпса в Ля Жолла, передмісті Сан Дієго.

УКРАЇНА БУДЕ МАТИ СВОЮ АРМІЮ

Мінськ, Білорусія. — Тут завершилася нарада голів урядів, що входять до Співдружності Незалежних Держав (СНД). Зустріч закінчилася підписанням 15 документів, у тому числі угоди у справі стратегічних сил, про збройні сили і прикордонні війська, про спільну діяльність у справі дослідження і використання космічного простору та інші.

Назвавши найбільш складною справу про збройні сили, Борис Єльцин повідомив журналістів, що учасники наради прийшли до згоди, що стратегічні збройні сили перебуватимуть під єдиним командуванням, яке підлягає Раді голів держав — членів СНД. „Що стосується звичайних збройних сил, — сказав Б. Єльцин, — то ми підтвердили право кожної держави вирішувати це згідно із своїми законами або самостійно керувати збройними силами, або передати їх під єдине командування збройних сил“.

За його словами, поки що заявили про те, що самостійно будуть командувати звичайними збройними силами України, Азербайджан і Молдова.

На нараді обговорювалися й економічні справи: як будуть здійснюватися реформи, чи не „втопнуть“ останні карбованці за запровадження талонів і купонів в деяких республіках.

Німецький орден допомагає Україні

Джерзі Сіті, Н. Дж. — До редакції „Свободи“ з Німеччини прийшла листочка, яку недавно поштою розсилали члени Мالتійського ордену до всіх мешканців зі закличкою до зимової допомоги мешканцям Східної Європи.

На першій сторінці чепурної листочки є вичислені три країни, які потребують допомоги. На першому місці України, а далі Росія і Литва. Далі у відділі присвяченому Україні вяснюють, що в Україні панує голод і біда ще більше, як минулого року, зокрема серед родин, що мають багато дітей, і серед самотніх старших людей. Листочка ще подає ціну м'яса за 1 кілограм — 125 рублів на чорному ринку, але не відомо в якому часі це писано і сьогодні вже такі ціни напевно неактуальні, а куди вищі.

Як відомо і підкреслено в інформації, цей католицький популярний орден вже зимою 1990 року мав відкрито у Львові кухню, в якій давали гарячу страву і харчові пакки потребуючим, з допомогою місцевих добровольців. Також у Івано-Франківському були ді такі кухні. В цей спосіб Мالتійський орден допомагає українському потребуючому населенню, а сподіюється цієї зими більшої голоду і більшої кількості потребуючих, закликає німецьке населення до грешних жертв, які допоможуть провести ширшу акцію в Україні, а також в Росії, Литві, Румунії.

У листочці згадують також про медичну допомогу Мالتійському ордену в Південній Америці. Поставлені однак у цьому закличкою на першому місці України, — це доказ, що ця католицька акція особливо цікавиться важким положенням населення в Україні.

В АМЕРИЦІ

ВІДОМА В ЗСА ювелірна фірма „Зейл“, осідком якої є місто Деллас у Тексасі, стала найновішою жертвою рецесії та фінансово невдалого святочного сезону. Дирекція фірми подала до відомої, що з уваги саме на вище подані причини є змушена закрити 400 із своїх 2,000 крамниць по цілій країні. Крім цього фірма припинить всі свої платні банкам і постачальникам до часу змонтовання нового плану для відбудови свого коволого підприємства. Із закриттям 400 ювелірних крамниць „Зейла“ багато осіб залишаться без праці, а це є однією з найбільших турбот сьогоднішньої економіки в ЗСА.

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ Нью Джерзі Джеймс Флоріо заявив кореспондентам засобів масової інформації, що Федеральний уряд відмовив його прохання дати фінансову допомогу стейтові з приводу природного знищення побережжя під час буревію 31-го жовтня минулого року. Губернатор Флоріо сказав, що таке рішення Федерального уряду його не тільки здивувало, але й зажурило, бо подібну допомогу отримали інші стейти, такі як Нью Гемпшир, Масачусетс і Мейн. Виявляється, що урядова агенція, яка займається допомогою в наглих випадках у своєму листівдмові поклялась на багато менші шкоди, як обраховано стейтом, і в цьому випадку державна допомога не вважається потрібною. Речниця губернатора Джо Астрід Гледінг заявила, що уряд стейту Нью Джерзі буде вносити відклик в цій справі.

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

3 Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що до новоствореного Фонду Відродження України — УНС, влинуло від членів УНС до четверга, 2-го січня, 10,479 чеків-дивіденд, відсотків від боргових зобов'язань і добровільних датків на суму

271,120.56

В Польщі життя українців розвивається

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмич). — Вже не перший раз ми заважимо, що в сьогоднішньому громадському житті українців важливо і провідну роль відіграють молоді віком люди, що є дуже відрідне явище. Наші гості з Польщі тим разом наші друзі-пластуні, що приїхали до ЗСА на Конференцію Українських Пластових Організацій, на якій Пласт в Польщі був поруч Пласту в Україні святочно прийнятий до ситового пластового кола. З Польщі були представниками: голова Крайової Пластової Старшини Петро Тіма і голова Крайової Пластової Ради о. Марко Скірка, та саме вони відідали редакції „Свободи“, щоб розповісти про діяльність пластової організації, як і діяльність української громади. Їхні відвідини були напередодні повороту домі, але і напередодні виборів, про які вони багато оповідали та хвилювалися вислідом українських кандидатів.

Але хоча ми з приємністю слухаємо розповіді, настанов наших гостей до українських можливостей доволі критична тому, що на їхню думку є лише горстка людей, яка поважно займається громадським життям. Вони уважають також, що немає великого зацікавлення української молоді, а більшість живе розкинено, незорганізована і лише на святоточні зібрання зустрічаються на короткий час. Дивно почути таке від двох молодих людей, які так сильно самі включилися у ряд громадських акцій.

Від П. Тіми довідуємося, що він був головою Союзу незалежної молоді в 1989 році, бо живе в столиці, у Варшаві, де кінчає студії історії і саме пише працю, про стосунки польського українців в часі т. зв. „нормалізації“. Але побачивши, що із студентською молоддю українського походження не можна дійти до ладу, може тому, що немає якоїсь устійливної системи, він разом із о. М. Скіркою взяли собі організувати для молоді Пласт і тут мають краший успіх. Як розповідають, тепер, за два роки, вони вже мають 150 членів.

Цікаво чути, що Пластом захоплена молоддь юнацького віку, але не студентство. Тому перші вишколи для юнацтва вели там пластуни з Заходу, з Німеччини і ЗСА, та саме при їх допомозі можна було в короткому часі здобути гарні успіхи. В січні 1990 року відбулася перша зустріч зацікавлених приступленням до Пласту, а вже літом того ж року перший табір під Венгложевом, який допомогли перевести власними силами два табори, один для юнацтва, а другий для новацтва, як також вислати на вишкіл до ЗСА свої найкращі сили. Зараз вони мають пластові осередки в 10 місцевостях.

Тепер вони повні нових планів повертаються до своєї праці й праці для Пласту. Нам цікаво почути від о.

Марка про його душпастирські завдання, які він виконує вже три роки. Висвятив його, як розповідає, Єпископ УКЦ Мислав Марусин і тепер він працює на Мазурах та як приналежний до Чину Отців Василіянців, обслуговує три парафії біля Венгложева. В одній з них буде тепер церкву, маючи біля 600 вірних, в тому 70 дітей. Двадцять років поляки не дозволяли там служити нашу Службу Божу в костелі і це було одною з причин, що вірні рішили побудувати собі власну церкву. На час будови лютеранський пастор дозволив українцям молитися і відправляти Службу Божу у його церкві о. Марко сподіється, що незабаром будуть мати власну святынню.

Нас цікавить звідкіля там на півночі дали стільки українців, о. Марко оповідає нам, що там живуть переселені із Ярославщини, Переміщини і Любачівщини і хоча багато хотіли б тепер повернутися на старі землі, надто вже запустили коріння на нових місцях поселення.

— На східних Прусах є цілі українські села — розповідає о. Марко — і звучить українська мова більше, як у містах. Бо там плається українська мова в родині і в Церкві.

Справді з подивом слухаємо наших молодих гостей та радіємо їхнім завзяттям. Завдяки саме таким, як вони, тепер багато української дітвори в Польщі має можливість залишитися українцями, пластувати, ходити до церкви і мати гарні молоді переживання, в колі одноклітків.

СВОБОДА **SVOBODA**
Українська Свобода

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 U.N.A.: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00
Для членів УНС: \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00
Чеки "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст оглошень. Редакція не відповідає за зміст оглошень. Редакція не відповідає за зміст оглошень. Редакція не відповідає за зміст оглошень.

Трагедія громадянських воєн

Кожна війна є нещастям і трагедією, бо люди вбивають людей, приходить руїна суспільного життя. Та й нині вже немає щитів, списів і шепсмів, а є найбільш рафіновані засоби масового винищення. Дефініцією війни є: вирішення міждержавних конфліктів збройною силою. У таких „нормальних” війнах воюють вороги проти ворогів. У громадянській війні воює брат проти брата. Назвою громадянської війни часто прикривається загарибницьку війну. Американські засоби масової інформації неправильно називають „громадянською війною” в Югославії, імперіалістичну війну Сербії проти Хорватії і Словенії, коли вони проголосили свою державну незалежність. Зате у Грузії вибухла громадянська війна грузинів проти грузинів. Частина армії й народу збунтувалися проти обраного недавно у демократичних виборах президента, колишнього політичного в'язня, який „покаявся був”, дівав як комуніст, але не втратив популярності, кандидував на президента і виграв. Йому закинули, що він править по-диктаторськи і вимагали від нього резигнації. Його прихильники заперечували закид щодо диктатури і твердили, що це демагогічна вигадка комуністів. Є надія, що трагедія Грузії скінчиться, бо почалися переговори між воюючими братськими таборами. Зате в Югославії ще не видно кінця воєнного походу сербів.

Подібні вибухи пристрастей трапляються на всіх континентах світу. Найбільше лихо у тому, що нема ніякого міжнародного інструменту миру, який в зародку ліквідував би пролив крові у громадянських чи агресивних війнах. Організація Об'єднаних Націй не має власної армії, а право Советського Союзу й Китаю позбавило цю ніби надрядну міжнародну установу всякого авторитету. Теоретично, за статуту, ООН можуть покликати до життя міжнародну військову форму, що складається з військових частин різних членських держав під командуванням старшини якоїсь неутраляної країни. Але ніде не сказано, як таке міжнародне військо під прапором ООН має діяти як воно у практиці має прикрити громадянську чи завоювальницьку війну, як ось в Югославії — в'їзд Сербії проти двох менших і слабших усамостійнених країн. У теорії — обидві воюючі сторони повинні погодитися на перекинення туди цієї міжнародної військової формации, яка зайняла би якусь територіальну смугу, розмежовуючи воюючі армії. У теорії — інтервенція міжнародного війська повинна прийти після проголошення перемир'я на території війни. Коли ж одна з воюючих сторін не погоджується на інтервенцію міжнародної збройної формации ООН і коли нема там перемир'я — ситуація безнадійна.

Нема у міжнародному світі такого чинника, який мав би обов'язок стежити за миром у світі і негайно привертати той мир, коли йому грозить порушення будь-ким та з будь-якої причини. Нема постійного надрядного неутраляного арбітражного чинника, бо існуючий на папері Світовий Суд такими справами не займається.

Цікава й жалюгідна річ: людський ум уже придумав і далі придумує найбільш фанастичні винаходи, між ними й у ділянці зброї, але не придумав й не реалізував способу, як зберігати мир у світі, те найдорожче, що його має кожний народ, кожна людина — безпека життя. Всесвітня історія — це історія воєн і мирних договорів, це історія надбань культури і цивілізації. Винаходи людського ума датуються від праісторичних часів, від печерної доби, від доби, коли чоловік потер кусником дерева об другий кусник і здивувався, що воно дає тепло та іскру полумени. Але все це є пустка на тому місці, на якому повинен бути міжнародний апарат миру, не у теорії, а таки реальний, діючий, авторитетний.

Всі українці у широкому світі, в Україні і поза нею, глибоко співчують народам грузинів, хорватів, словенців — бо це вояцелюбні народи, які кривавляться або через непорозуміння (Грузія) або з вини злого сусіда (Хорватія і Словенія). Хай цей, 1992 рік, буде їм краший!

В СТОЛИЦІ Швайцарії Берні проголошено про закриття амбасад цієї країни в Теграні. Причиною незгоди між Швайцарією і Іраном став арешт в Берні іранського громадянина Зейла Заргаді, якого звинувачують у співучасті у вбивстві колишнього прем'єр-міністра Ірану Шахпура Бахтіяра.

Серед, 25-го грудня 1991 року назавжди залишиться в нашій пам'яті як кульмінаційна точка наших мрій, як завершення довгого історичного процесу змагань за свою українську самостійну соборну державу. Потвердження, що це дійсність, а не мрія наступило із хвилиною, коли ми почули на телебаченні, а з нами і мільйони слухачів земної кулі, що надпотауга світу ЗСА запропонувала Україні навізання повних дипломатичних зв'язків. Україна стала рівноправною, незалежною „де юре” і „де факто”.

Від 24-го серпня, коли Верховна Рада України проголосила незалежність, до 25-го грудня, це тільки чотири місяці часу, але жким довгим він видавався для нас усіх до останньої хвилини. За цей час ми пережили моменти великого піднесення і радості, але також моменти невпевненості, сумнівів, розчарування та побоювання, щоб щось несподіване не знищило найкращі сподівання. На радість для нас усіх Україна здала іспит своєї державницької мудрості. Українська душа переродилася і позбулася своєї „темної сторони”, свого „другого я”, котре на протязі нашої історії завжди було на перешкоді нашої співпраці і єдності. Із днем всенародного плебісциту, 1-го грудня, 1991 р. закінчилися наша історична трагедія роздвоєння української психіки. Трагедія двох „Іванів”, про котрих потрясаючо пи-

сав Тарас Шевченко в поемі „Великих Ляхів”.

Один буде, як той Гоним, Катів катує! Другий буде...оце вже наш! Катам помагати.

Так як предвидів Великий Тарас, розлетілася домова спорохнявлої імперії, а на її руїнах воскресла Україна. Безповоротно загинула ідея марксизму-ленізму побудована на ненависті, жорстокості і класовій боротьбі, а її місце зайняла ідея національного визнання побудована на принципі людської гідності, єдності, взаємного порозуміння і співпраці. Українці послушались Шевченкового поучення: „обнімітеж брати мої найменшого брата”. Українці стали українцями, так просто і звичайно. Українство стало великою, всеохоплюючою ідеєю, без жодних інших світоглядних, конфесійних чи територіальних додатків. Колишні гонені і гонителі подали собі руку в ім'я великої істини, що „тільки у своїй хаті, своя сила і правда, і воля”.

У цей зворушливо-святочний час, згадаймо всіх тих, котрі в підвалах Луб'янки, копальнях Воркути, а в тайгах Сибіру, чи у рядках УПА в лісах Карпат, „без надії таки сподівалися” і своєю вірою, витривалістю і жертвою кляли підва-

Коли після півстоліття чужини полетили на Україну, твоя свідомість не вилі реєструвати емоції переживання образу дорогих тобі місць, зустрічей з людьми і бесід на теми світлих і мещ світлич подій суспільності. Спонтанно і некординовано кожна година твого перебування заповнюється зустрічами з невідомими тобі дідами, але як цікавими молодими людьми — дітьми сучасного національного відродження. Їхня цінність — це творча робота у кожному аспекті відродження, і намагання досягнути якнайбільше і якнайшорше. Зацікавленість в них широка, а бажання відомості зі світу не обмежені. Такий ентузіазм гостро відрізняється від схематичної ментальності й ілюзорності пересічного емігранта.

Будучи гостем республіканського Меморіалу я познайомився з членами його управи, і мав приємність провести годинку бесіди з Миколою Дубасом, колишнім неповнолітнім сталінським в'язнем, а тепер інженером. Він поклав на столік канцелярську папку з може двісті сторінками римованого і прозового тексту в'язничої творчості, зверху, якої було наклеєно проект обкладинки майбутнього Альманаху „Біль”, він є його співавтором і упорядником. Наша бесіда на в'язничу тему зразу прибрала „професійну” форму, причому моя співбесіда вияви-

лась убогою: поперше, я не вирішував, подруге, серед братів політв'язнів, „стакординовано” ГУЛагом від 10 до 25 років, мені з двома роками Авшіву було ніяково; замало сидів... Переглядаючи машинопис заважусь багато відомих невідомим авторів у хронології від Михайла Драй-Хмара аж до Василя Стуса. Упорядник скромно заважав, що на весь зміст Альманаху має містечкову вартість, але надіється, що навіть серед обильної гулагівської творчості, це незвичайне видання читач прийме з увагою. Тут відображена велика частина нашої трагічної історії, довгі роки учасники якої передають у нечувано болучій формі, позначеній фізичними й моральними тортурми. Як сам упорядник висловив: „скорботні дні відобразили „жреці ідеї, лицарі чести, і жертви сваволі, а серед них і мужні і слабкі, відомі й невідомі, знамениті й незнайні... Наситилися ті дні їхньою вірою, надією, любов'ю... їхньою звіревою, безнадією, ненавистю... їхньою розпущою, безвіллям, сум'яттям... і безміром болю. Одні переливали цей біль у шепіт молитов, другі — в оклики проклять, треті — у музику слів. Тим

Олександр Серафін

ІНДУСТРІАЛІЗАЦІЯ УКРАЇНИ В КОЛИШНЬОМУ СССР

II.

Зазнавши бюджетових обмежень, уряд скоротив індустріальні інвестиції і зробив поважні зниження у ділянці споживання. З далішим занепадом економії в другій половині 1970 років, зроблено чергові зниження у індустріальних інвестиціях. Між 1976-80 роком, советська економія росла тільки на 2.3 відсотка річно, за даними Сі-Ай-Ей і нижче 2 відсотки за роки 1981-85. Занепаду зазнала також советська індустріальна і агрикультурна технологія. Обмеження на експорт високої технології до СССР у ЗСА і інших країн Заходу спричинили поважні збитки Советському Союзу.

У 1976 році, бруто національний прибуток, становив приблизно 710 биль. дол. (Всесвітній банк). Такий збуток ставив СССР на другому місці в світі. Число працюючих становило 140 мільйонів, з яких 50 мільйонів працювало в індустрії і будівництві. В дійсності, СССР ще далі мав наліворозвинуте господарство. Його бруто національний прибуток становив лише 2,760 дол. на особу і ставив СССР на 19-му місці в Європі. Поділявши національний прибуток на число працюючих, дає наглядний образ його низького життєвого рівня, продуктивності і ефективного використання засобів. Структура торгівлі з Заходом підтверджує, що СССР ще є у стадії розвитку. Це також підтверджує зріст у зовнішньому валютному зобов'язанні зі збільшенням імпорту потрібних товарів. Взявши також до уваги витрату ресурсів на мілітарне узброєння, залишається мало інвестицій, які можна спрямувати на машинобудівництво і знаряддя. Тому безпропорційне вкладання засобів в озброєння робить її господарство неексфетивним. Дійсно, є підстави думати, що вклад в озброєння підвищувався річно на більше ніж ріст національного прибутку. За даними Сі-Ай-Ей, в 1980 роках, це підвищення становило 4 до 5 відсотків річно. Щоб втримати свою світову мілітарну потугу, СССР зуживав саме ці ресурси, які були потрібні для його економічного розвитку.

Іван Головінський

МРІЯ СТАЛА ДІЙСНІСТЮ

Сьогодні існує на сході вже ряд держав, як наприклад, Казахстан чи Кіргізія, з якими в майбутньому Росія буде мусіти рахуватися. Сьогодні Україна має великі природні багатства, високо розвинуту технологію та високоосвічену версту населення так, що в короткому часі зможе повністю спілкуватися в торговельному і науковому розумінні із країнами Західної і Центральної Європи. Врешті українська діаспора у різних країнах світу, а особливо в ЗСА і Канаді є і буде вартісним допоміжним чинником у державному будівництві. Україна має моральне право і добру нагоду зайняти провідну роль на форумі Організації Об'єднаних Націй. Пригадаймо собі, що Україна вже 24-го серпня, себто місяць раніше ніж президент Буш, висунула ідею ядерного роззброєння. Можна сподіватися, що світ у своєму моральному прогресі полагодження політичних конфліктів відкине в майбутньому уживання ядерної, біологічної і хемічної зброї. В контексті моральних аргументів, про відна роль України серед збірноті народів буде незаперечною.

У більш буденному розумінні наших майбутніх завдань є така маса проблем, що їх важко було б перелічити в одній статті. З бігом часу діаспора напевно включиться у ряд допоміжних завдань, так як дотеперішні позиції України поміж центральною Європою і Росією було на протязі століть однією із причин нашої політичної слабкості. Особливо починаючи від програної битви під Полтавою 1709 року. Росія використовувала своє домінуюче становище, щоб поневолила Україну. Сьогодні ситуація, на мою думку, докорінно змінилася. Навіть, якщо б були в Росії політики, які бажали б повернути колесо історії назад, це їм не вдасться із багатьох причин. В першу чергу національне пробудження на Україні починає глибоко впускати своє коріння в спосіб думання громадян України. Слід також пам'ятати, що в XVIII/XIX століттях для Росії не було поважних причин оглядатися на свої східні кордони.

(Закінчення на стор. 3)

Степан Процик

„БІЛЬ” — АЛЬМАНАХ ТВОРЧОСТІ КОЛИШНІХ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Третім було найважче. Слова, народжені болем, рвалися у широкий світ, але, приречені на небуття, корчилися, замерзали, стигли на задворках уст, та, як і їх творці, конали на крижаних пустелях.

Збірник видавцем Альманаху є Меморіал, Клуб репресованих, і Львівське відділення українського фонду культури. Обкладинку для Альманаху, в стилі ліноготи, виконав художник-графік Богдан Сорока, а кожний розділ збірника має заставку графіка-аматора Надії Мурлої. Альманах має п'ять розділів: „Сув'язь слів, дротів і грат”, „Спогади”, Вірші невідомих авторів”, „Горемні графіти”, і „Пісні з-за ґрат”. Післяслово до Альманаху написав Михайло Осадчий, двічі політичний в'язень-рецидивист Брежнєва, кандидат філологічних наук, почесний член Швайцарського ПЕН-клубу і головний редактор журналу „Кафедра”. Кожне речення його аналізу — це зміст історичного болю Українця, від 1654 року. Він сугерує, що незалежна Україна, як повітря, потребує не менше як стотомної історії під (умовною) назвою „Україна в тюрмі”; історія української літератури в ній замість тичини-

Сьогодні існує на сході вже ряд держав, як наприклад, Казахстан чи Кіргізія, з якими в майбутньому Росія буде мусіти рахуватися. Сьогодні Україна має великі природні багатства, високо розвинуту технологію та високоосвічену версту населення так, що в короткому часі зможе повністю спілкуватися в торговельному і науковому розумінні із країнами Західної і Центральної Європи. Врешті українська діаспора у різних країнах світу, а особливо в ЗСА і Канаді є і буде вартісним допоміжним чинником у державному будівництві. Україна має моральне право і добру нагоду зайняти провідну роль на форумі Організації Об'єднаних Націй. Пригадаймо собі, що Україна вже 24-го серпня, себто місяць раніше ніж президент Буш, висунула ідею ядерного роззброєння. Можна сподіватися, що світ у своєму моральному прогресі полагодження політичних конфліктів відкине в майбутньому уживання ядерної, біологічної і хемічної зброї. В контексті моральних аргументів, про відна роль України серед збірноті народів буде незаперечною.

У більш буденному розумінні наших майбутніх завдань є така маса проблем, що їх важко було б перелічити в одній статті. З бігом часу діаспора напевно включиться у ряд допоміжних завдань, так як дотеперішні позиції України поміж центральною Європою і Росією було на протязі століть однією із причин нашої політичної слабкості. Особливо починаючи від програної битви під Полтавою 1709 року. Росія використовувала своє домінуюче становище, щоб поневолила Україну. Сьогодні ситуація, на мою думку, докорінно змінилася. Навіть, якщо б були в Росії політики, які бажали б повернути колесо історії назад, це їм не вдасться із багатьох причин. В першу чергу національне пробудження на Україні починає глибоко впускати своє коріння в спосіб думання громадян України. Слід також пам'ятати, що в XVIII/XIX століттях для Росії не було поважних причин оглядатися на свої східні кордони.

(Закінчення на стор. 3)

ської „Партія веде” мати-ме, „рядки, написані кров'ю серця і злетом духу про авторів, відомих і невідомих, які заявляють про себе в Альманахові „Біль”.

Шойно недавно, відвідуючи ЗСА, співредактор газети „Поклик сумління” Олександр Горський, привіз мені перший дедикований примірник Альманаху „Біль”. Признаюся, що переглядаючи поверхово скріпту Львіві літом цього року я не знав що маю в руках. Тепер, вглибившись у зміст текстів та розумівши емоції душі, що рветься на світ до свободи — можна встановити високі моральні, політичні і мистецькі вартості твору. Коли читаєш його з відкритою душою — без слів не обійдеться. Кожний його рядок є дійсно продуктом невимовного болю. Упорядник оправдан надіявся на успіх Альманаху через читачів, бо серед друкованих слів — це одноразове видання. Він також розраховує на читачів діаспори, більшість яких родинно і соціально пов'язана з колишніми репресованими, із даними аспектами твору повинна бути ознайомена.

Є добра надія, що невелика кількість Альманаху знаходиться уже в дорозі до нас. Побачимо чи „українська незалежна пошта” вийде з свого завдання. А тим часом видавці, упорядник, працюють над наступним виданням Альманаху.

Для підвищення рівня індустріалізації потрібно збільшити валютні закупки різного роду машин і технологій. Джерела сировини, яких є багато, стають далі і далі віддалені від центрів економічної активності — вони стають чим раз дорожчими. В 1980 роках, приблизно 150 мільйонів працівників не було в парі з рівнем індустріалізації, тобто частина з них не була продуктивною.

Причини занепаду

Останніми роками режим, почав журитися економічним використанням засобів і технічною ефективністю у виробництві деяких товарів — марнотратністю сировини. Зусилля в цьому напрямі не увінчалися загальними успіхами. Не меншою проблемою був і є брак зацікавлення працівників у своїй праці, застарілий рівень індустріалізації і брак технічного вдосконалення. Крім цього, виріб товарів низької якості робить їх небажаними консументами і не здатними на експорт — джерело валюти. Поважною причиною існує також плянова система, яка спричинює невірноваженість між різними секторами економії і в пропозиції та попиті. В наслідок чого, продуктивність впадала, лішаючи державі менше і менше прибутків на задоволення мілітарних, консумпційних і внутрішньоекономічних потреб.

Советське господарення використовуванням газу належить до незначних успіхів і економії протягом останніх кількох десятиріч. В 1984 році, СССР перевершив ЗСА і став світовим першопрому в видобуванні газу. Газ також перевищує нафту, як головне джерело пального, і становить біля 40 відсотків всього виробництва пального, як подає „Народне господарство” за 1988 рік. Відсоток пального призначеного на експорт постійно зростає і в 1983 році становив 16 відсотків (Народне господарство СССР за 70 літ). Газ врятував советську господарку від більшого занепаду як представляється на сьогодні.

Хрущов і Брежнєв уживали прибутки з експорту пального на різні цілі, але не на модернізацію нафтової і газової промисловостей. Брак розумної індустріальної підтримки став найбільшою проблемою советської газової і нафтової промисловостей, бо причинився до високих коштів виробництва. Зайняття трудової сили на газових і нафтових родовищах збільшилося на непропорційно у відношенні до виробництва „Труд в СССР”,

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Яр. Климовський

„Черкаські козаки” у Філадельфії

У неділю, 8-го грудня 1991 року загодили до Філадельфії „Черкаські козаки”, де виступили двічі, по полудні та увечері в залі Українського Освітньо-Культурного Центру. Програму почато пісню „Роду козацького вірні сини”, Роду Василя Маршутти, музиканта Юрія Маршутти. Цією пісню ансамбль наче представляється. При відкритті завіси, звичайно від зоровий елемент. Козацькі костюми, не оригінальні, вони до якоїсь міри стилізовані. На кожний спосіб справжньої „козацькості” додають шаблі; один із козаків, молодий, високий ростом, тримає спис, другий із протилежної сторони тримає блакитно-жовтий прапор.

Вони всі молоді за виїнятком їхнього отамана. Ансамбль засновано 1984 року. Музичним супроводом ансамблю, в складі якого є одинадцять співаків — є кобзар, два баяни, бас, тамбурин-котел, сопілка й т. зв. рещітце. Музиканти водночас і співають. „Черкаські козаки” з черги виконали „Навкрут Чигрина”, слова і музика Юрія Маршутти. Вже після виконання перших двох пісень, ансамбль представив свій мистецький рівень. Прекрасне звучання та зразкове злиття голосів викликає сильний музикальний ефект, не згадуючи візуального аспекту.

Враження великої фреквенції публіки прибрало на потужності, коли на сцену ввійшов товстобокий козацький отаман за оселенцем на обголеній голові, що нагадував одного із запорожських старшин із картини Рєпіна „Запорожці пишуть листа турецькому султанові”. Цей типовий козарлюга, це Микола Шапошник, що виконав „Молитву Кальнишевського”, його слова та музика в обробці Юрія Маршутти. Виконанням його пісень, публіка була прямо заворожена. Мається на увазі, як особливу силу і значимість тексту, так його інтерпретацію та мистецьку подачу. Його високомистецьке виконання дійшло до свого апогею в моменті, коли співак благажно звертається до Всевишнього, наче доходить прямо до екстази, трічі кладучи на собі знак святого хреста. Виконання цієї точки зворушливо слухачів до глибини душі. Це зеніт програми, „Черкаських козаків”. Цю точку публіка гучно оплескувала стоячи.

З черги ансамбль виконав „Заповіт отамана” сл. і муз. М. Шапошника в обробці Ю. Маршутти. В окремих точках слідні плекання милозвучності мови, чіткості слів і цілих фраз, а головне, що в піснях їхньої програми, складеної більшістю із власних текстів і композицій, евідентно, так би мовити специфіка національної мелодики. Козацька тематика насиче-

(Закінчення на стор. 3)

Госкометар, Москва 1988.

Це саме стосується до інших галузей господарства. Такий підхід до справи є вкорінений у плануванні. Панічне зусилля є підходом до механізації і ремонту — підвищення коштів і спричинення неконкурентності. Однією з причин постійної кризи в господарстві держави є вимога швидких результатів у виробництві і занедбаність постійної індустріальної і технологічної підтримки. Існує також брак модернізації, солідного індустріального забезпечення, скорочення праці людини і покращання життєвих умов працівників. Єдину надію на покращання дає внутрішня і зовнішня конкуренція. Трудову силу повинні заступити потрібні машини, знаряддя і обслуговування.

Внутрішній бюджет держави є миром її економічної здатності. СССР нараховував надвишку у своєму державному бюджеті, щороку від 1944 року. Державні прибутки зростали аж до половини 1980 років, пересічно майже 6 відсотків річно. Розглядаючи його більш критично, приходимо до зовсім протилежного висновку. Советські прибутки завжди були менші витрат, а гармонійність бюджету була штучна. Щоб дати ілюзію збалансованого бюджету советський уряд брившував прибутки фіктивним творенням кредиту. Ці штучні приходи зросли з 20 відсотків в 1970 роках до 31.4 відсотка в 1985 році або 112 мільйонів карбованців. Коротко, занепадаюча продуктивність господарства протягом останніх двадцяти років значно вплинула на прибутки державних підприємств і організацій. СССР переживав занепад рентабельності капітального вкладу в ці підприємства.

Ментальність людю СССР не ousновується на звичайному доброму глузді — його думання не логічне, організоване чи методичне. Дисципліна, діявість, ефективність і працьовитість не є прикметами звичайного громадянина. Советський громадянин був заздрисий за тих, які пробують вирізнитися і змагаються до покращання свого життя. Він позначається непрактичністю і химерним ставленням до праці. Економісти і політичні діячі обвинувачують команду економію і на сильну центральну контролю у творенні слухняного, пасивного працівника, який позначається безділлям у праці, низькою існуючою працею, відхиленням від обов'язків, відсутністю, низьким рівнем духу і алкоголізмом. Цинізм і справжнє шахрай-

(Закінчення на стор. 3)

Мрія... Ю. Когутяк — доктор прав

(Закінчення зі стор. 1)

пер, кожний по своїй спроможності і вмістості. Навіть, якщо б ми зосередилися, на будь-якій одній діяльності, наприклад, шкільництві чи народному здоров'я, то щоб довести Україну до рівня Західної Європи, після десятиліть експлуатації і терору, напевно буде потрібно десяти років мозольної праці. Для успішної допоміжної дії діаспори нам у першу чергу потрібно тут максимальних зусиль доброї волі, співпраці і єдності. Думаю, що читач погодиться зі мною, що в обличчя тих подій, які відбулися в Україні, а особливо в обличчя цієї співпраці, єдності і політичної зрілості, яку виявили наші брати і сестри, існування двох центрів у ЗСА — це такий політичний анахронізм, який не має жодного глузду і який є абсолютно не оправданий.

Україна вступила на шлях державного будівництва з вірою в майбутність і з надією на свої власні сили. Сьогодні доцільно пригадати слова нашого відомого письменника Олесея Гончара, котрі він виголосив на відкритті Установчого з'їзду Народного Руху України: «Якщо після всього, що Україна здала, якщо після поколінь розстріляних, депортованих, замучених по тюрмах і концтаборах, народ іще зберіг себе, якщо наш Дух не занепав і воля до життя не зникла, якщо сьогодні на зміну тим що були, стають до дії, до праці нові покоління робітників, безстрашних, здатних піднятися до найвищої єдності душ, то віряться, — такому народові жити».

З приємністю вітаємо ще одного молодого талановитого професіоналіста в рядах наших українських правників. В травні 1991 року Юрій Андрій Когутяк закінчив студії у Вашингтоні і Лі Університеті у Вірджинії, отримав ступінь доктора прав.

Юрій, син д-ра Всеволода і м-р Лілії Когутяків, провів молоді літа в околиці Філадельфії. Він успішно закінчив школу українознавства, належав до Плату та їздив „стежками Батьків по Європі”. У 1986 році Юрій був курсантом української історії та літератури в Гарвардському Університеті. Він закінчив приватну середню школу Де Гаверфорд Скул в 1984 році і вступив до Трініті Коледж у Гартфорд, де студіював політичні науки.

Юрій закінчив університет з відзначеннями в 1988 році. Під час студій працював в бюрі Публічного Оборона на стейт Коннектикат, допомагаючи йому в суді. Був активним в багатьох студентських організаціях, в тому числі у почесній організації Фі Дельта Фі. Він також працював в бюрі кемпусової безпеки та дописував до університетського журналу. Літом він доповнював своє знання, працюючи з пенсильванським конгресменом Куртом Веллоном у Вашингтоні.

Опісля Юрій Когутяк вступив на правничий факультет у Вашингтоні і Лі Університеті у Вірджинії, де з весною цього року здобув ступінь доктора прав. Під час студій мав зацікавлення щодо міжнародного правосуддя. Він брав участь в міжнародному арбітральному суді та був запрошений виступати на міжуніверситетській конференції. Наступного року був вибраний до управи як дорадник

Юрій Андрій Когутяк

для цієї групи від свого університету. Під час літа 1990 року Юрій працював у великій фірмі в Балтиморі на становищі правничого асистента.

Після закінчення Юрій Когутяк успішно здав державний і меріяндський іспити, Ваг Ехат, та почав адвокатську практику у великій та відомій фірмі, котра має філії в Меріянді та у Вашингтоні, Майлс і Стокбридж, спеціалізуючись у корпоративних справах.

Наша громада ще раз довела, що має молодих, здібних і надійних людей, які своєю наполегливою працею досягли найвищих щаблів у нашому суспільстві. 25-літній Юрій, свідомий український, збагачував тиме силу американсько-української спільноти.

Бажаємо новому докторові прав Юрієві Когутякові багато щастя в особистому житті, дальших успіхів в професійному житті, гордимось його досягненнями.

Юрій та його родина є членами УНС відділу Філадельфії.

Друзі

Індустріалізація України...

(Закінчення зі стор. 1)

ство проникають у цілу систему. Керівники промислу і місцеві бюрократи постійно обманюють своїх зверхників, звідуючи про успіх виробництва. „Подолання негативних тенденцій, що склалися в розвитку економіки, надання їй належного динамізму залежить не тільки від застосування технічних засобів, але й від здатності людського фактора інтенсивно їх використати, надати належну ефективність праці по створенню необхідної суспільству продукції”, — пише Д. Богиня в журналі „Економіка Радянської України”.

Україна сьогодні

Індустріалізація принесла з собою мільйони росіян в Україну, зокрема до Донбасу, де видобувається 23 відсотки вугілля колишнього СРСР. Подібну ситуацію створила металургія та інші промисловості. Відповідальні посади перебрали неукраїнці. Советське планування створило неймовірне економічне відношення між республіками для забезпечення контролю над ними, бо вони дуже залежні одна від одної. Україна часто не одержувала своєї належної частки економічного здобутку СРСР. За офіційними даними за 1988 рік — в карбованцях:

Капітальні вкладення в одного жителя	569 938 761
Капітальні вкладення в житлове будівництво в одного жителя	94 145 121
Середньомісячна грошова заробітна плата робітників і службовців	200 235 220
Середньомісячна оплата праці колгоспників у суспільному господарстві	168 200 182

Із 64 видів продукції, які СРСР експортував, 46 вироблялися в Україні. Дані, які вказують про рівень індустріалізації України у відношенні до СРСР є такі: 80 відс. електроенергії, 96 відс. локомотивів, 47 відс. заліза, 30 відс. знаряддя для хімічної промисловості, 25 відс. агрикультурних і будівельних машин, 25 відс. загального сукупного продукту, 37 відс. сталі, 45 відс. чавуну, 40 відс. продукту чорних металів, 18 відс. товарів широкого вжитку, 36 відс. кукурудзи, 54 відс. цукрових буряків, 26 відс. картоплі, 21 відс. м'яса і молока, 20—25 відс. пшениці.

Індустріалізація принесла Україні багато шкоди, як: 1,000 шкідливих хімічних підприємств, 60 відсотків чорноземів України — отруєно, наслідки Чорнобиля, ріки України затруєні, дитяча смертність України найвища в Європі, 96 відсотків робітників і селян працює в екологічно шкідливих умовах. За народженням Україна займає останнє місце в СРСР, а за смертністю — друге.

Спроба реформ

Економічний ріст занепав протягом другої половини 1970 і з початком 1980 років. СРСР потерпів від хронічних браків сільсько-господарських продуктів, технологічних відновлень, інфляції, збільшувачих проблем зазначення доквілія і браку працівників у індустріальних центрах. Тільки мілітарна продукція робила доступ у користь загального економічного росту. Проголошуючи в 1985 році перебудову, початкові економічні проекти Горбачова були обережні. Він пробував економічне виконання, підкреслюючи дисципліну праці, наданням більшої автономії заводичним підприємствам і введенням нової технології. З початком 1987 року у відповідь невдачам економічних реформ, поживавлено гласність і проголошено далекосягаючи економічні реформи такі, як обмежену приватну власність, самофінансування і втягання у всесвітню економіку. Але цим реформам бракувало короткочасних користей і тому були невдалими. Советська економіка не тільки не покращалась, вона навіть погіршала і тепер переходить повний занепад.

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби

приймає у Квінсі і виїжджає на виклики додів.

Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профілактика хвороб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням

Адреса у Мангеттсі

ROCKEFELLER CENTER

630 5th Ave. New York, N.Y. 10020

Адреса у Квінсі

105-37 64th Avenue

Forest Hills, N.Y. 11375

(718) 459-0111

ПІТСБУРГ ВІДЗНАЧИВ СВЯТО ПЕРЕМОГИ

В неділю, 8-го грудня, в Півтсбургу західна Пенсильванія святково відзначила величю перемогу волі народу України, який більш ніж 90 відсотками голосів заявив цілому світові 1-го грудня ц. р., що врешті хоче зажити як суверенна держава у сім'ї вільних народів. Цей день проголосив уряд Аллегені кавнті як День Незалежності України. Біля 400 учасників зібралось у церкві св. Юра у Півтсбургу соборно подякувати Пречистій Діві Марії за її ласки до нашого народу та прохати в Нейдальшій опіки над ним у важкому етапі розбудови держави.

Програма почалась молитвою, що її провів декан УКЦ, о. шамб. М. Польовий. Свято Подяки спонзорували Коаліція Українських Виборців Західної Пенсильванії, Комітет Допомоги Україні — Рух у Півтсбургу та Об'єднання „Самопоміч”. Відділ у Півтсбургу. Програмою провела інж. Сидір Тимяк, голова Коаліції Українських Виборців. Ряд місцевих політичних діячів виступили із привітаннями, між ними голова Аллегені кавнті Т. Форестер, комішнер Л. Дун, стейтсмен сенатор М. Давид (українського походження), та радний міста І. Рікарді. Всі вони вітали народ від народженої України та заявили свою підтримку наших змагань, щоб Уряд ЗСА негайно визнав незалежну Україну та надав її економічну, технічну та іншу допомогу у цьому критичному періоді переходу із комуністично-тоталітарної колонії до вільної демократичної держави. Наспіли теж писемні привіти від посади Півтсбургу С. Маслов, сенаторів А. Спектера і Г. Вофорда та інших.

Вислано привіт на адресу президента Л. Кравчука із побажанням успіхів і наснаги у відбудові демократичної України, а зі своєї сторони присутні заявили свою дальшу підтримку та співпрацю у цьому великому ділі. Адвокат Л. Грім відчитав петицію до президента Г. Буша та до Конгресу ЗСА із вимогою негайного визнання незалежності, наладнання повних дипломатичних зносин і ділової допомоги. Цю петицію підписали більш як 50 місцевих громадських організацій.

комітетів, товариств, місцеві політичні діячі та церковні громаджання.

У програмі свята виступив о. М. Морозович, вікарій церкви св. Юра, який поінформував всіх про недавню успішну акцію нашої громади, щоб наші сенатори і конгресмени спонсорували резолюцію про визнання незалежності України урядом ЗСА. о. М. Морозович доложив багато старань, щоб добитись підтримки від нашого нововибраного сенатора Г. Вофорда. Праця не є закінчена і він закликав до дальшої акції в обороні відродженої України. Про допомогу, що її дали місцеві політичні провідники, звитував І. Смит. Про недавню поїздку 17-ох лікарів та медичних фахівців до Чорнобиля цікаво доповідала Марта П. Фарлі, координатор ітсбурзького проєкту бадання очей тих дітей, що пережили Чорнобиль. Група протягом трьох тижнів збадила понад 2000 дітей та збирала багато наукових матеріалів, що їх тепер переглядають науковці у Півтсбургу і за декілька місяців зможуть зробити свої підсумки та діагнози. Спонсором цього проєкту є місцевий комітет Допомоги Дітям Чорнобиля при співпраці із ітсбурзьким Університетом та Інститутом ока і вуха. Все модерне оптичне влаштування, що його привезла на Україну медична група (вартість понад 150,000 дол.), комітет подарував для трьох шпиталів в Україні (Київ, Житомир і Суми) для бадання дітей.

Цікаву інформацію про новостворений комітет „Споріднені Міста Півтсбург — Донецьк” подав громаді адвокат Г. Кіналь, який приготував його статут, а його головою став інж. Михайло Корчинський. Ще недавно наша громада ставилась негативно до цього проєкту, але із проголошенням самостійності України справа змінилась і місцеві українці включились та почали активно працювати із іншими громадянами та представниками міста, кавнті і підприємцями, щоб наладнати співпрацю із Донецьком. Голозне слово мав інж. М. Корчинський, голова комітету Допомоги Україні — Рух у Півтсбургу. Він

з'ясував важливість референдуму, хоч були думки, що його там не було потрібно, та вказав на шляхи, якими ми у діаспорі можемо допомагати своїм братам і сестрам в Україні будувати демократичну державу. На його думку, ми повинні їхати на Україну, пізнавати свою колишню батьківщину та допомагати її своїми талантами і зв'язками із американським світом. Фінансова допомога потрібна і надалі, і він закликав, щоб кожен член

дав свій даток на розбудову України. В цьому ми повинні собі брати за взірць кінцеву молитву, а хор під керівництвом Дороти Васло відспівав гимни „Боже, Благослови Америку” та „Ще не вмерла Україна” і тим успішно закінчилась та незабутня імпреза. Вся місцева преса та телевізія широко та прихильно інформувала про наше святкове відзначення Дня Незалежності України.

Інж. Сидір Тимяк проголосив тост за краще майбутнє України та щоб Бог благословив її горожан та її уряд. Присутні заспівали

С. Т.

Ділимось сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в понеділок, 30-го грудня 1991 р. відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДІДО

бл. п.

МИКОЛАЙ БАБЯК

нар. 10-го квітня 1923 р. в селі Шавне, пов. Сянок.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 3-го січня 1992 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Нью Йорку.

ПОХОРОН в суботу, 4-го січня 1992 р. о год. 9:30 рано в церкві св. Юра, а опісля на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

У глибокому смутку:

дружина — ЛЮБА

доньки —

НІНА СТУПАК з мужем КОРНЕЛЕМ з дітьми

ЛЯРИСОЮ І НАТАЛЕЮ

ХРИСТИНА БІГУН з мужем АНДРЕЄМ

Ділимось сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в середу, 1-го січня 1992 р., зосмортена Найсвятішими Тайнами відійшла у вічність наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА І СЕСТРИНКА

св. п.

Ельза Оксана Склепович з дому Becker

нар. 9-го серпня 1927 р. у Gottengen, Німеччина

ПОХОРОНИ ВІДПРАВИ за спокій душі покійної відбудуться у похоронному заведенні Burnadz, Gorny i Opuda, 371 Lakeview Avenue, Clifton, N.J.

ПАНАХИДА в неділю, 5-го січня 1992 р. о год. 7:30 веч.

ПАРАСТАС в понеділок, 6-го січня 1992 р. о год. 8:15 веч.

ПОХОРОН у вісторок, 7-го січня 1992 р. з похоронного заведення о год. 8:30 ранку до церкви св. о. Миколая, 216 President St., Passaic, N.J., а опісля на Holy Cross Cemetery, N. Arlington, N.J.

Горем прибиті:

муж — ОЛЕГ

дочка — ТАНА з чоловіком ЙОСИФОМ AYALA

син — БОГДАН

брат — BENGT KREIBICK

тети —

LOUISE BECKER

ELSA SCHNEIDER

Ділимось з невимовним жалем з родиною, приятелями і знайомими, що в суботу, 21-го грудня 1991 р. відійшов у вічність після тяжкої недуги наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ І З'ЯТЬ

бл. п. д-р мед.

МИКОЛА БОЯР

нар. 18-го жовтня 1920 р. в селі Грушівці на Волині.

ПАНАХИДА відбулася в понеділок, 23-го грудня 1991 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Burnadz, 371 Lakeview Avenue, Clifton, N.J.

ПОХОРОН відбувся у вісторок, 24-го грудня 1991 р. о год. 9-й рано в церкві св. Вознесіння при 635 Broad Street, Clifton, N.J., а опісля тілні останки будуть перевезені на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

дружина — АННА

син — д-р мед. ЮРІЙ з дружиною д-р мед. МИРОСЛАВОЮ

донька — МАРТА з чоловіком ПЕТРОМ МЕЛЬНИК

внуки — ЮРЧИК, ХРИСТИНКА, АНДРІЙЧИК

сестра — ДОМКА ЄФІМЧУК з родиною в Україні

теща — ОЛЬГА ПУХАШУК

та родина в Америці й Україні

Замість квітів родина просить складати пожертви на Фонд Відродження України РУХ.

Ділимось сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в середу, 1-го січня 1992 р. відійшов від нас у вічність на 79-му році життя наш найдорожчий

МУЖ, ТАТО, ДІДО та БРАТ

бл. п.

ЯРОСЛАВ ОЛЕГ ОПРИСКО

нар. в Теребовлі, Зах. Україна

ПАНАХИДА в п'ятницю, 3-го січня 1992 р. о год. 7-й веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью Йорку.

ПОХОРОН в суботу, 4-го січня 1992 р. з того ж заведення до церкви св. Юра в Нью Йорку о год. 10-й ранку, а опісля на католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Залишив у горю:

дружину — МАРІЮ

синів —

ОРЕСТА з родиною

МОДЕСТА з родиною

брата — СТЕФАНА з родиною

сестру — МАРІЮ з родиною

та родину в Україні і Польщі

ЗВЕРНЕННЯ

В лютому 1991 року на Установчій конференції у Львові створено Спілку „Діти України — Політв'язні”. Вона об'єднала колишніх малолітніх українських політв'язнів московсько-більшовицьких таборів, осіб, що народилися в місцях відбування покарання батьками-політв'язнями та дітей політв'язнів — людей, проти яких советська імперія вчинила злочини геноциду і яким вдалося вижити. Спілка „Діти України — Політв'язні” входить у структуру Спілки Українських Політв'язнів і діє при ній автономно. Члени Спілки належать до свідомих українських родин, котрих советська влада не змогла знищити фізично, але зруйнувала матеріально. Пережити в дитинстві холод, голод, приниження та поневіряння не могли не відбитися на їхньому здоров'ї і їх нащадках. Офіційна влада у колишньому СРСР та в Україні роблять вигляд, що проблема колишніх малолітніх в'язнів не існує, будь-яких компенсацій за злочини, вчинені нею проти дітей України, не передбачено. Мільйони колишніх політв'язнів-українців та членів їх родини ще сьогодні змушені мешкати за межами України, для їх повернення уряд України не може знайти фондів та матеріальних засобів.

Основою становлення справді незалежної української держави є побудова української незалежної економіки і для внесення бодай частки у цю справу при Співстворено товариство з обмеженою відповідальністю „Злагода”.

Для вирішення згаданих проблем потрібні фонди і засоби, яких в Україні наразі не вистачає.

Спілка „Діти України — Політв'язні” просить громадські організації, установи, окремих громадян країн Америки, Австралії, Європи про допомогу по таких напрямках:

- * лікування наших дітей від хвороб, які є наслідком перебування їх родичів в тюрмах, таборах, на заслання;
- * навчання членів спілки та їх дітей в школах бізнесу, відкритих недавно в Україні, у вищих школах Заходу;
- * співпраця з товариством „Злагода” в Галичині, нові технології і обладнання підприємства малої потужності для переробки сільськогосподарської сировини, — м'яса, молока, збіжжя, ярини та овочів, по виробництві цегли та дахівки.

З пропозиціями про співпрацю просимо голоситися до голови Спілки „Діти України — Політв'язні” Юрія Стефанівського на адресу: Україна 290059, м. Львів — 59, вул. А. Лінкольна 51/кв. 68; тел: 52-42-76.

Пожертви слід висилати до „Самопоміч” у Нью-Йорку, конто ч. 17284-00

Львівська Спілка „Діти України — Політв'язні”

Рада Спілки „Діти України — Політв'язні”

VARSOVIA TRAVEL & SHIPPING

74 East 7th Street, New York, N.Y. 10003, bet. 1-2 Ave. Tel. (212) 529-3256

ПАКУНКИ в Україну кораблем

Мін. 12 фунтів, без обмеження по 2.75 за 1 фунт з доставкою додому.

- **ХАРЧЕВІ ПАЧКИ:** шинка, кава, салами, чай та багато інших продуктів. Маємо вже американські харчі в магазинах у Москві.
- **БЕЗ МИТА:** доставка 3-4 тижні. Телевізори від 330 дол., „camcorders” від 1,150 дол., VCR — від 500 дол., авт.: „Лада”, „Волга”, „Москвич” від 4,500 дол.
- **ЗАПОШЕННЯ:** за СССР — 60 дол.
- **КВИТКИ:** до Москви, Ленінграду, Києва і Львова від 480 дол.
- **ЛІКАРСТВА:** до СССР.
- **ГРОШІ:** мінімум 200 дол. або 4,000 карбованців (20 карбованців за 1.00 дол.).

TORGSYN

Найбільш популярна російська крамниця в Сан-Франциско 5542 Geary Blvd. (між 19-ою та 20-ою аве.)

Товари на будь-який смак і з гарантованою посылкою до СССР

РАДІО й ВІДЕО АПАРАТУРА ДЛЯ СССР КОМП'ЮТЕРИ

Sony, Panasonic, Toshiba, Sharp, Meg, Com, Canon, Sony, Aiwa, Hitachi, National

НАЙНИЖЧІ ЦІНИ В ЗСА Гарантована посылка поштою до СССР

ХАРЧЕВІ ПАЧКИ

(імпортовані харчі)

1. Лакомка пачка 8.8 lbs \$ 79.00
2. Харчеві пачки 8.8 lbs \$ 89.00
3. Пачки з подарунками 10.5 lbs \$100.00
4. Сімейна пачка 18.0 lbs \$119.00
5. Святкова пачка 18.0 lbs \$139.00

Ви маєте можливість вибрати також собі пачку з нашого каталогу, який ми вишлемо вам безплатно.

МАЄМО ТАКОЖ:

Французькі ліки
Родина медична аптека
Дитяча медична аптека \$70
Дитячі харчі, пачка \$87
Авто (Лада) від \$5,600
Холодильники від \$500
Можливість перебування у санаторії
Помешкання тел.
Машина до миття посуду від \$500
Машина до прання від \$550
Меліи трактор від \$2,000
та інші тел.

БЕЗ МИТА! ШВИДКА ДОСТАВА! Доставка до району Москви, або 15-20 днів до всіх кутків Советського Союзу!

Телефони: (415) 752-5546 (415) 752-5721

Години праці:

Понеділок-середа від 11-ої до 6-ої веч. Четвер-субота від 11-ої до 7 веч.

Виставка кераміки

О. Дяченко-Кочман

Коли мені довелося сказати про Олександру Дяченко Кочман на відкритті її виставки в галерії Українського Культурного Осередку при парафії св. Володимира і Ольги в Чикаго, я відразу ж запитала себе, що я можу ще додати про цього мистця і про її творчість, що присутнім гостям ще не відомо.

Почну з того, що коротко пригадаю про Леся Кочман як особу, а потім про її нову працю. Леся Кочман знаємо в українській громаді не тільки як відомого мистця, а також як учителя, директора школи Українознавства при парафії св. Володимира, члена мистецької колегії Українського Інституту Модерного Мистецтва, куратора і мистецького дорадника. Крім того, Леся Кочман відзначена численними нагородами, які відзначають її оригінальність і професійність в широкому американському мистецькому світі. Ось недавно вона отримала вже третю престижну нагороду від стейт ілліной за свій твір „Орлеан II”.

Ці твори знаходяться в музеях і колекціях у різних стейтах. Вони прикрашають стіни таких корпорацій як: Harris Bank, Illinois State Museum, Arthur Anderson Corp., Siemens Medical Systems, Burroughs Corp., Amoco Corp., Swiss Bank, American National Bank, і багато інших. Про неї писалися в Chicago Art Review, Chicago International New Art Form Exposition, Ceramica Monthly, American Craft Magazine, The New Art Examiner. Її репрезентують The Burger Assos., Chicago Street Gallery і Corporate Art.

Вона студювала мистецтво в Нью-Йорку і Чикаго та має ступінь магістра з іллінойського Університету. Тепер викладає мистецтво в Розарі каледжі. Я знала Леся Кочман давніше, але краще пізнала її, коли я зайнялася кураторством ювілейної виставки у двадцятитисячній UIMM, в якій Леся Кочман бере участь. Я побачила, що під її спокійною і стриманою зовнішністю криється сильний, працьовитий, відданий своїй творчості мистець.

Є два роди кераміки: народна (ужиткова) утилітарна і мистецька, яка полягає в досягненні художньої форми, здатної розбудити у людини естетичні почуття. Кераміці Лесі Кочман є властивий художній експресивний стиль. Її монументальні скульптури в UIMM — це відображення її складного характеру. Вона вживає тут старий глиняний матеріал для творчого мистецького вислову сучасного періоду. Цікавість її творів полягає в тому, що вона зуміла пов'язати найпростіший матеріал із сучасною технологією. Раніше Леся Кочман показувала, майже виключно, твори, випалені процесом раку. Цей процес випалення прийшов до Америки з Японії, але в сучасну пору методи пристосовують цю методу до своїх вимог і потреб.

На ці виставці ми побачили декілька предметів, випалених саме процесом раку — це коли об'єкт виймається з печі ще гарячим, аж червоним, занурюється в залізну посудину (діжку) із сухим листям і закривається покривною. Там об'єкт окиснюється і робиться темним, а на поліві з'являються чорні шлітини. Леся Кочман також втирає в мокру глину різні оксиди. Це для того, щоб надати предметові вигляду антикварного. Після випечення і обкурювання предмети виглядають так, ніби тільки що видобуті з археологічних розкопок. Але в той же час вони модерні.

Та шукання нового, неповторного — як в мистецтві, так і в інших ділянках — мусить бути постійним і продовжуватися протягом усього життя. Бачимо на цій виставці нові форми з кам'яної маси з оксидом, позолоченням і поливами, які Леся виготовляє в ідеальному самі. Минулого року Леся Кочман іздила перший раз на рідну Україну, де мала нагоду віддати багато різних музеїв. Найбільше враження на неї справило скитське мистецтво і мистецтво Причорномор'я. Вона зарисувала і записала багато предметів дохристиянського періоду, і тепер працює над новими творами з глини з тих рисунків. На цій виставці ми побачили декілька рельєфів, базованих на її враженнях з України. Тут лінія відіграє головну роль — ліній простота, гнучка, закручена, хвиляста. Стиль спонтанний, експресивний. Мистецьке наче не верить у досконалість матеріального світу.

На мою думку, багато творів Лесі Кочман своєю формою і орнаментністю нагадують про її українське коріння, але водночас вони індивідуальні, оригінальні та сучасні. Ось що Юрій Мисків сказав у своїй статті про Леся Кочман в „Юкреніан Вайкл”: „Її творчість рівновага, яка керується гармонією, що існує в природних формах назовні, та які вона перетворює своїм витонченим оком і пристосовує до сучасної дійсності.”

Про свою творчість сама мисткиня каже: „Уявлення і задуми багато, але життя не є таке довге, щоб усіх передати творчістю”. Вона рівняє розуміння своєї естетики до невідомого світу, хоч і не перфектного, але прекрасного.

Виставка була влаштована з ініціативи Пластового племені „Перші стейжі”.

Ліда Литвин

ІНВЕСТУЙТЕ В УКРАЇНУ, ЗБІЛЬШІТЬ ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

Імпреза 82-го Відділу США в Нью-Йорку

В неділю, 6-го жовтня 1991 року 82-й Відділ США відзначив п'яту річницю нуклеарної катастрофи в Чорнобилі імпрезою під заголовком: „Чорнобиль — відкрита рана України”. Імпреза відбулася в приміщенні Нуклеоного Товариства ім. Шевченка, а дохід був призначений на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля через США.

Імпрезу відкрила заступниця голови Відділу Олександра Кіршак. Вона привітала д-ра Зенона Матківського, д-ра Володимира Гордінського і д-ра Андрія Петруха, директора лабораторії Львівського шпиталю для дітей Чорнобиля. Привітала всіх присутніх, які так численно прибули на цю імпрезу, щоб відзначити і пригадати всі ті проблеми в Україні, які були спричинені нуклеарним вибухом.

Програму вечора очолювала Ірена Іванчинши, ініціаторка імпрези й культурно-освітнього референтка 82-го Відділу. Теплими словами привітала гостей і союзників, зазначивши, що хоча є інші імпрези, заль і повна, бо українська громада болісно долає наших дітей в Україні.

Ведуча програмом привітала гостю з Києва д-р Тамару Булат, провідного наукового співробітника Інституту Мистецтвознавства, фольклору та Етнографії ім. М. Рильського при Академії Наук України.

Першою точкою програми була рецитация уривків з віршів: „Чорнобильська Мадонна” Івана Драча, і віршів унів 2-ої класи з України, Євгена Карайна, Михайла Рослина, Андрія Сінгура і Катрусі Горіх, учениці 9-ої класи. Слова віршів зображували вигляд затьмнення, зачорнення, захмарення, і заповнення Чорнобиля і околиці після катастрофи. Анонімним поему з України, „Гнів Чорнобиля” рецитувала Лариса Кукрицька.

Далішню слідувало слово д-ра З. Матківського. Він привітав усіх присутніх від Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля, від дітей з України і від своєї дружини, що в той час перебувала в Україні. Розповів про цю страшну катастрофу в Україні і її наслідки. Горючий реактор став причиною ви-

никнення радіоактивності, яка в тисячу разів перевищувала радіактивність після скінчення атомової бомби на Гірошіму 1945 року. Чорнобиль — найбільша катастрофа не тільки в історії нашого народу, але всього людства. Світ довідався про неї 28-го квітня 1986 року і ще до сьогодні невідомо скільки людей загинуло в день вибуху. Наслідки катастрофи вже є, а саме: збільшення лейкозів на 6%, серцеві вади й ортопедичні проблеми у дітей. В обох останніх можна помітити хірургію й ортоскопічну хірургію. Д-р З. Матківський представив сумний стан, в якому перебуває населення багатьох районів в околиці Чорнобиля. Люди масово хворіють на легені, органу зору, нервову систему, кровообіг і органи травлення, вони втрачають відпорність до мікрообів. Є великий брак ліків та медичних інструментів. Великої шкоди завдав також грунт, він перетворився на непридатний до життя простір. Майже нема чистої води та доброякісних харчів. В шпиталях незадовільне устаткування.

Слідуною точкою імпрези було висвітлення відеозапису про чорнобильську трагедію. Вплив радіації на дітей і на людей, що працювали під час катастрофи. Дозиметри не могли міряти, радіація перевищувала скало. Діти в школі мільйони, кров капала на зопити, мали рвоти, були бліді і безсилі. Однак влада відповідала „не оунуйте народ, все є нормально”. Вмирали люди від 23-го до 37-го року життя, переселенці зі зараженої зони.

В другій частині відеозапису, що був виготовлений австралійською компанією під час зльоту українських лікарів, зображено, що приблизно 8 мільйонів українського населення є упромінене, як рівно 400,000 дітей є серйозно упромінені. Через вітер і воду, що входить в землю, є розповсюдження нуклідів по всій Україні. За Україну завою цілий світ і це є наша проблема. Обставини тяжкі і нам треба рятувати населення, бо там медична система є 50 років позаду, а на селах 75 років. Основний тягар боротьби з ліквідацією наслідків ката-

строфи ліг на Україну. Наші вчені і політичні діячі шукають міжнародних зв'язків і співпраці з компетентними науковцями інших держав, щоб спільно розв'язувати трагічні проблеми.

Останньою точкою імпрези була доповідь д-ра А. Петруха, завідувачого лабораторією Львівського шпиталю для дітей Чорнобиля. Він розказав про стан лабораторії, яка була передана для дітей, що хворіють у наслідок чорнобильської катастрофи. Допомогу медичними засобами і сучасною технікою дав Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля (ЗСА). Посвячення шпиталю відбулося 8-го січня 1991 року. В березні 1991 року лават „Мрія” доставив все навантаження до шпиталю у Львові. Був теж вантаж, призначений для інших шпиталів, зокрема лікарні ім. А. Шептицького, лікарні в золочеві та інших. У львівському шпиталі функціонують такі відділи: гематологічний, психоневрологічний, педіатричний, хірургічний, сурдологічний, а також поліклінічний відділ, лабораторія, відділи функціональної діагностики, стоматологія, фізіотерапія. У шпиталі перебуває 160 дітей, поліклініку відвідують десятки дітей щоденно. Лікарі зі Львова виїжджають в околиці для badania чорнобильських дітей і їхніх батьків, що були упромінені.

Лабораторія Львівського шпиталю дітей Чорнобиля одержала найновіший біохемічний аналізатор, куплений за фонди Союзу Українок Америки. Концепція організації лабораторії шпиталю була розроблена л-ром Гордінським.

Сьогодні лабораторія виконує біохемічний, гематологічний дослідження, частинно проводить імунологічні аналізи. Американські українці рятують українських дітей, сказав д-р А. Петрух, і я назвав цю помір до притчі з Біблії: „Господар посіяв зерно... Дітвора сіє зерно і воно сходить добрим зерном в Україні”, тими словами закінчив свою доповідь д-р А. Петрух.

В короткій дискусії присутніх турбувала проблема реакторів в Україні і дивувалися, чому вони мають бути закриті аж 1995 року. На закінчення І. Іванчинши подякувала всім, що причинилися до успіху цієї імпрези, зворушливими словами згадала дітей Чорнобиля, що з відеозапису дивляться на нас своїми сумними очима і просять допомоги. Подякувала всім присутнім за участь. Подякувала Л. Кукрицькій за мистецьке виконання рецитатії і вручила їй квіти. А. Кукрицька сказала, що вона все готова допомогти жіночій організації США, якщо її поміч буде потрібно.

Олександра Кіршак подякувала І. Іванчинши за працю в організуванні цієї імпрези і ведення програми. Подякувала доповідачам. За жертвенну працю подякувала несприятній Н. Матківській і передала для неї квіти від 82-го Відділу США.

Присутні розходилися глибоко зворушені трагедією наших невинних жертв Чорнобиля.

Ольга Кекіш

ШКІРНІ НЕДУГИ РАК ШКІРИ ВЕНЕРИЧНІ ХВОРОБИ ЗАБІГИ ПРОТИ ВТРАТИ ВОЛОССЯ ЗАСТРИКИ COLLAGEN ЛІКУВАННЯ ЗМОРЩОК JIM BARAL, M.D. ЛІЦЕНЗІЙОВАНИЙ ДЕРМАТОЛОГ
Центр американської дерматології
(212) 247-1700
210 Central Park South New York, N.Y. (bet. B'way & 7th Ave.)
Medicare приймається. Пацієнтів приймається тільки за домовленістю.
Можете знайти нас скоро в NYNEX Yellow Pages.

РІЗДЯНІ СВЯТА: КУТЯ, МАК, ГРИБИ, СВЯТОЧНІ КАРТОЧКИ, КОЛІДИ (касетки — платівки), ВИСЛАЄМО ПОШТОЮ.

ПРАЦЯ

ЖІНКА УКРАЇНКА ПОШУКУЄ ПРАЦЮ
хатню, опіку над старшими, недужими чи дітьми.
Тел.: (203) 423-9735

ЖІНКА ЗІ ЛЬВОВА ПОШУКУЄ ПРАЦЮ (908) 486-3266
Tishah Jaroslava
1201 N. Wood Avenue
London, N.J. 07036

РІЗНЕ

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER
Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada.
For information send a self-addressed stamped envelope to: Single Ukrainians P.O. Box 24733 Phila., Pa. 19111

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙГРО — директор Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. 10009 (212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED
Обслуга ШИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням тілних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue (corner Stanley Ter.) UNION, N.J. 07083 (908) 944-4222 (201) 375-5555

HURYN MEMORIALS
ВИБРАЄМО НА ЗАМОВЛЕННЯ ТА ВМОНТУЄМО НАЙКРАЩОЇ ЯКОСТІ
ПАМ'ЯТНИКИ
в околиці Нью-Йорку, включаючи цвинтарі: св. Духа в Гамптон-Бруку, Н. Я., св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж., Пайн Буш в Кергонсвілі та Глен Спей, Н. Я.
Ми пропонуємо особисті послуги та поради у Вашому домі. За домовленістю представником слід телефонувати:
IWAN HURYN
P.O. Box 121
Hamptonburgh, N.Y. 10916 (914) 427-2684

Fish, Field, Olesnycky and Livingston COUNSELLORS AT LAW

2040 Millburn Avenue ■ Maplewood, N.J. 07040 (201) 763-2001 ■ Telecopier (201) 763-2832

Emanuel S. Fish Robert S. Field

Nestor L. Olesnycky Richard Livingston

Stacy I. Benson

- Купно та продаж кооперативних помешкань — кондомініїв — домів — реальностей для інвестиційних цілей
- Заповіти (тестаменти)
- Акція після особистого поранення, тощо
- Розводів справи

ВІДЕО-КАСЕТУ або СТРІЧКУ

Групи „Гроно” з Тарасом Петренком

можна купити тепер в українських крамницях або замовляти поштою на адресу:

HRONO ASSOCIATED
43 St. Mark's Place Suite 6 E, New York, N.Y. 10003 Tel.: (212) 473-2180

Ціна: відео 30.00 ам. дол. Стрічка 10.00 дол. Якщо замовляти касетку і відео разом — лише 35 дол. Хто замовить 10 касет дістанє сорочинку з підписом Тараса і збірку спів до його пісень.

Появилася на книжковому ринку НОВА ЧЕРГОВА КНИЖКА

„ПОТОЙБІЧ РУБІКОНУ”

ОПОВІДАННЯ, НОВЕЛИ, НАРИСИ, ДРАМА Мистецьке оформлення ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА
Звидавицтво і друкарня „Свободи”, Нью-Йорк — Джерзі Сіті, 1988, стор. 256. Тверда обкладинка, ціна 15.00 дол. плюс 2.00 дол. за пересилку.

Можна набувати в книгарні Свободи.

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302 New Jersey residents add 7% sales tax.

ОПІКУЄМОСЯ ПРИВАТНИМИ ВЛАСНОСТЯМИ

PROPERTY MANAGEMENT
Завідуємо численними родинними будинками. Виготовляємо всі урядові письмові обов'язки (MBR, DHCR, MCI, J-51 та інші). Полагоджуємо непорозуміння з комірниками. Збираємо оплати за винайм мешкань. Наймаємо контракторів і наглядаємо над ремонтами. Розмовляємо українською мовою.

JRC MANAGEMENT

9354 Queens Blvd Rego Park, N.Y. 11374 Tel.: (718) 459-1651

КАРОЛЬ ПОДПІРКА